

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici
Semestria duo**

Strauch, Johann

Jenae, 1675

Cap. XI. Ad cap. Ecclesiae S. Mariae. 10. h.t.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10224

*Benedicti-
ni, ordo an-
tiquissimus.*

*Præbendæ,
quomodo
distributæ.*

*Canonici
mensæ.
Mensæ Pam-
pilonensis
Archidia-
conus.*

deprecatorum virtutibus, quem librum Eusebius *lib. 2. hist. Eccles.* testatur fuisse scriptum de christianis, & probat Hieronymus. Ferunt primum Basilium formulam cœnobiorum Eremitis dedisse, circa annum D. 350. Inde Benedictum Nurcinum Monachos liberè vagantes monasterio sub regulari constitutione conclusisse circa A. D. 530. Polyd. *Virg. lib. 7. c. 3.* Volaterr. *lib. 21.* Horum exemplo aliæ postmodo familiæ religiosæ congregatæ. Et ait P. Gregorius, hic, *quod religio divitias peperit, & ex illis paulatim solvi cœpisse societatis vinculum, & Ecclesiarum bona partim inter singulos divisa, partim in communi retenta, & præbendæ distributæ præsentibus, quandoque & absentibus.* Felin. *in c. Jacobus n. 1. de Simon. Panorm. ad c. licet. de præbend.* In quibusdam præbendis bona seorsum assignata, ut in hoc capitulo vineæ, alia communia relicta omnibus, quæ mensæ dicebantur, quasi pro communi victu eorum, quorum mensa dicitur esse. Divisa quoque fuere bona communia inter Episcopum, vel Abbatem, & capitulum seu monasterium, unde distinctio bonorum mensæ Prælati, & bonorum mensæ capituli, ut *c. possessiones. 10. & cap. ut super. 8. de reb. Eccl. non alien.*

Quid verò est mensæ Pampilonensis Ecclesiæ Archidiaconus apud Innocentium III. *libro 2. Epist. 121.* Nimirum Monachi, vel Canonici regulares communi mensâ fruuntur. Videtur ergo idem Archidiaconus mensæ, qui Archidiaconus cœtus. Idem enim in Canonis regularibus est mensa, quod secularibus chorus, quem hi communem habent solum, & nihil præterea: Et qui regulares iidem & commensales sunt. Aut quia in primâ Ecclesiâ Diaconi circa mensas occupati erant, ut ex eorum institutione apparet *Act. 6. v. 2. ib. ὅτι ἄρεσθον ἔστιν ἡμᾶς καταλείψαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις*, ideo verius forsan est Archidiaconum mensæ appellari, qui canonicorum reditus administrabat.

CAP. XI.

Ad cap. Ecclesiæ S. Mariæ. 10. h. t.

S U M M A R I A.

1. Ecclesia S. Mariæ, in via lata. 2. Aliæ Ecclesiæ S. Mariæ.

3. Ca.

3. Capitulum hoc ubi extet integrum.

4. Benedictus Corosomus.

5. Cives Rom. saepe tentarunt regimen urbis sibi vindicare.

6. Sub Clemente III. inter Pop.

R. & Papam convenit, ut Patricius crearetur.

7. Nicolaus III. senatoriam dignitatem in se transtulit.

8. Status hodiernus Urbis.

Ecclēsia hæc S. Mariæ est in viâ latâ, Romæ c. 3. *Ut lite pend. Ecclesia S. Mariæ, in-nib. inn.* & est in septimâ regione urbis, ut ait Publius Victor, libello de Urbis Romæ regionibus, & est una ex *Ecclēsiis, quibus Cardinales Diaconi incardinantur, ut habetur in libro provinciali Romanæ sedis.* Dicitur autem in viâ latâ, ad differentiam aliarum Ecclesiarum, nominis sanctæ Mariæ, *Alia Ecclesia ut S. Mariæ in porticu. S. Mariæ in Cosmedin. S. Mariæ nova. S. Mariæ in Dominicâ. S. Mariæ majoris, quæ habet Archipresbyterum, qui debet esse Cardinalis, eaque designat Antiochenam Ecclesiam. At S. Mariæ trans Tiberim assignatus titulus est Presbyteri Cardinalis.*

Capitulum hoc habetur integrum *in cap. 5. de foro compet. Capitulum & apud ipsum Innocentium lib. 2. Regist. Ep. 228.* ex quâ discimus *hoc ubi extatutum, de quo in hac decretali, factum esse à quodam Senatore et integrum urbis Romæ Benedicto Corosomo.* Qui quidem Corosomus *Benedictus primicerium Judicum delegaverat.* Ubi enim Clerici sunt actor *Corosomus.* & reus, causas civiles prosequuntur in urbe, coram Judicibus per sedem apostolicam institutis, ex delegatione Senatorum Jurisdictionem habentium ab eâdem sede apostolicâ, ut loquitur Innocentius *in d. Epist.* Hi Senatores sæpius tentarunt Regalium occupationem adversus summos Pontifices, atque perpetua fuit per *sepe tentannos plus minus quinquaginta inter populum Pontificesque Romanos discordia ob causam regiminis civilis: Populus enim summomoto ab administratione Pontifice Senatores, qui reip. præessent, sibi vindicum Patricio summâ cum potestate creabant, teste Othone Frisingensi lib. 7. histor. & lib. 1. de gest. Imperatoris Friderici.* Cujus rei occasione Innocentius II. & Cælestinus II. animi dolore defecerunt, Lucius II. pene est interfectus, Eugenius III. & Alexander & Lucius III. urbe pulsi, Urbanus III. & Gregorius VIII. exules *fue-*

fuere. Narrat & Platina in Joh. XIII. tempore quo adeptus est Johannes sedem, nempe anno 599. fuisse tunc Romæ duos annuos Consules, ex his unum ex nobilitate Præfectum, qui jus populo diceret, ex plebe autem duodecim Decarchontes creati solitos, qui vicem Senatus gererent, idque tamdiu donec utrâque parte dissidi pertæsa, populus Romanus cum populari suo, Pontifice Clemente III. pacem hisce conditionibus fecit, ut Senatoribus confirmatis, Præfecto sublato, in ejus locum Patricius ut antea crearetur. At Nicolaus III. qui sedem adeptus est anno 1277. à Carolo Siciliæ Rege vicario suo, seu Senatore senatoriam dignitatem in se transtulit, vetuitque perpetuo edicto, ne quis Rex aut Princeps ipsum magistratum petere aut obire auderet, teste Platina. *Nicolaus III. Exstat constitutio integra Nicolai III. in c. fundamenta. 17. de Elect. Senatoriam in 6. Fuit hoc statutum nihil aliud, quam edictum promulgatum à Basilio Præfecto prætorio Regis Odoacris in Italiâ, temporibus Papæ Simplicii. Vide Canon. 1. dist. 96. unde disces jamdudum hoc edictum Basiliæ rejectum fuisse à Synodo Romanâ sub Symmacho Papâ. Hodie nullus Romæ Senatus est, præter unum Pontificis, qui ex Cardinalibus constat; Sed tantummodo nominatenus unum in urbe dictum Senatorem, qui Præfectus urbis est, seu Prætor urbanus, à summo Pontifice factus, qui residet in clivo Capitolino Romæ & Romanis civibus ordinariâ facultate & potestate jus dicit, habetque tres vicarios, seu locum tenentes quos vocant collaterales, qui privatis præsunt judiciis, quorum unus primus, alter secundus, tertius latrunculator appellatur, à quorum altero si appelletur, judex aditur dictus Capitolinus, qui omnium appellationum ordinarius Judex est, à cujus sententiâ si priori sit conformis, non appellatur. Talis igitur in nostro textu erat Basilius. Prætor urbis tempore Innocentii, qui statutum condiderat, ab Innocentio reprobatum.*

CAP. XII.

Ad cap. XI. de Constit.

S U M M A R I A.

1. Professores devoti.

2. Studium juris quandoque ab Aca-